…хы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 218 (6408) ноябриин 4 воскресенье 1951 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

Сэн 20 мүнгэн.

Коммунистнууд ба комсомолецууд! Советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые улам саашадань дэбжүүлхын түлөө, манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлшэдэй түрүү зэргэнүүдтэ ябагты!

(Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ойдо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй Уряануудһаа).

Эхэ орондоо модо ехээр үгэе

Большевистскэ партиин ба Советскэ правительствын анхарал оролгын ашаар манай ороной ой модоной промышленность түргэнөөр хүгжэжэ байна. Энэ хадаа ой модоор угаа баян Бурят-Монголой жэшээ дээрэ эли тодоор харагдана. Дайнай хойто тээхи сталинска табан жэлэй турша соо республикын ой модоной промышленностиин предприятинууд эрхим машинануудаар, тухеэрэлгэнүүдээр зэбсэглэгдээ, дээдэ зэргын мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудаар хангагдаа. Энээнэй үндэһөөр Хандагатайн, Хоринн, Хандагайн леспромхозууд энэ сезондо модо отололго, зөөхэ поточно-комплексно методто бүримүһэн орохонь. Бусадшье леспромхозуудта модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри гол түлэб механизацилагдаа. Тэрэшэлэн модошодто культурно-ажаһуудалай ба гэр байрын шухала услови хангагдана. Жэшээлхэдэ, эдэ барилга хэхын тула мүнөө жэлдэ «Бурмонголлес» трестдэ Правительствын зүгһөө 5 миллион 280 мянган түхэриг табигдаһан байха юм.

Бурят-Монголой модошод партиин, гүрэнэй тон ехэ туһаламжаар зоригжон, модо бэлэдхэхэ, зөөхэ хүдэлмэреэ жэлһээ жэлдэ үргэдхэжэ байна. Жэшээлхэдэ, коммунизмын агуу ехэ барилгануудта, нүүрһэнэй, металлургическа болон бусад промышленна предприятинуудта, түмэр замай транспортдо 1950 он соо 1946 ондойхиһоо миллион 500 мянга үлүү кубометр модо ехые үгөө. Тэрэшэлэн 1951 оной үнгэрэгшэ сезон соо һайнаар хүдэлмэрилһэн леспромхозууд, лесоучастогууд бии байгаа. Энэ хадаа модошодой үндэр хүсэтэ ажалай үрэ мүн.

Гэхэ зуура, мүнөө «Бурмонголлес» трестын системэдэ намар үбэлэй сезоной модо бэлэдхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Жэшээлхэдэ, октябрь һарын түсэб октябриин 25-най байдалаар: модо отолголгоор миил 30 процент, модо шэрэлгээр оройдоо 35 процент дүүргэгдээ.

Иимэ ушар юун дээрэһээ тохёолдооб? Нэгэдэхеэр, колхозууд модо отологшодые леспромхозуудта эльгээхэ түсэбөө миил 66 процент, модо шэрэхэ хүнүүдые эльгээхэ түсэбөө 47 процент дүүргэһэн байна. Энэ хэрэгые Курумканай, Хоринн, Мухаршибирэй, Баргагатайн, Яруунын аймагууд хангаая ехээр хойшо татана. Хоёрдохёор, олонхи леспромхозуудта политическэ-ойлгууламжын хүдэлмэри муу һулаар ябуулагдана, техникые бүрин хэмжээр ашаглахын түлөө социалистическэ мүрысөөн муугаар эмхидхэгдэнэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ оролдолго гаргагданагүй.

Нютагуудтахи партийна, советскэ органууд сезонно хүдэлмэришэд колхознигуудые түсэбэй ёһоор энэ һары эльгээхэ эрид хэмжээ абаха уялгатай.

Модо бэлэдхэлдэ хабаадахын тула колхозуудһаа ерэһэн сезонно хүдэлмэришэдые ажалай стахановска методуудтэ һургаха, байра байдалаар хангаха шухала. Модо бэлэдхэгшэдтэ үгтэхэ түлөөһэнэй шэнэ системын удхые ойлгуулха хэрэгтэй. Энээн тухай леспромхозуудай директорнүүд, тэдэнэй орлогшонор, лесоучастогуудай начальнигууд, мастернууд, партийна ба профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэришэн бүхэндэ тайлбарилжа үгэхэ, урма зоригыень бадаруулха зэргэтэй.

Гэбэшье, модошодой шухала эрилтэнүүдтэ хайхарамжагүй муугаар хандадаг ушарнууд Итанцын, Курбын, Хандагатайн, Сэлэнгын гэхэ мэтэ леспромхозуудта үзэгдэнэ.

Зарим леспромхозууд техникые хүсэд бүрин ашаглахын тула анхарал багаар табина. Жэшээнь, Баргажанай леспромхоздо нүүдэл 4 электростанци хэрэглэгдэхэ ёһотой аад, нэгэниинше хүдэлнэгүй, модо таллуулха 5 тракторай гансань лэ ашаглагдана, 13 автомашинын миил 2-ынь ябана. Итанцын леспромхоздохи 29 автомашинын 2-ынь, Селенгинскэ леспромхоздохи 3 электростанциин нэгэниинь хүдэлмэрилнэ.

Тэрээнһээ гадна, Улан-Удын «Механлит» заводой хүтэлбэрилэгшэд модо шэрэхэ машинануудые ба таллуулха тракторнуудые заһабарилха уялгадаа харюусалгагүйгөөр хандана. Тус заводто 100 шахуу автомобиль ба тракторнууд заһабарилагдаагүй хэбтэһээр. Гансахан Хоринн леспромхоздо хамаатай автомашинын 11 мотор хоёр жэлдэ заһабарилагдаагүй хэбтэнэ.

Механизмуудые заһабарилжа дүүргэхэ эрид шууд хэмжээ абалга—«Бурмонголлес» трестын, «Механлит» заводой ба ой модоной предприятинуудай тон шухала зорилго болоно.

Модо таллуулха хэрэгсэлнүүдые хоёр халаан соо хүдэлгэхэ ба модо зөөдэг механизмуудые түхэреэн сүүдхэ дотор ашаглаха шухала. Энээнтэй дашарамдуулан ой модоной бүхы предприятинуудые хоёр халаанай ба түхэреэн сүүдхын хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ ябадал ехэ удхашанартай.

Эмхидхэлэй-техническэ асуудалнуудые шиидхэлгэдэ леспромхозуудай главна инженернүүд ба главна механигууд ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой. Эдэнэр модо бэлэдхэхэ ажал эмхидхэлгын гол формо болоһон поточно-комплексно бригадануудай эрхим дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал табиха уялгатай.

Модо бэлэдхэлэй хүдэлмэриин амжалтань хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ, культурна хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэһэнһээ нилээд дулдыдаха байна. Тиимэһээ, леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинууд хадаа хүдэлмэришэдэй дунда ябуулагдаха ниитын хүдэлмэридэ, социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ, түрүү дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо хэрэгтэ, оньһон ба хүсэтэ техникые бүримүһэн ашаглаха ябадалда большевистскэ анхарал табижа, модо бэлэдхэлэй түсэбые болзорһоонь урид эрхим шанартайгаар дүүргэлгэ хангаха уялгатай.

БМАССР-эй гурбадахи зарлалай Верховно Соведэй хоёрдохи сесси

Ноябриин 2-то болоһон заседаниин дневник

БМАССР-эй Верховно Соведэй хоёрдохи сесси ноябриин 2-то хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһэн байна. БМАССР-эй элүүрые хамгаалгын министр депутат Бояновагай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн болоо. Депутадууд **Батуев** (Гаргын һунгуулиин округ), **Цыренов** (Баргажанай һунгуулиин округ), **Раднаев** (Сэлэнгын һунгуулиин округ), **Шальнов** (Твороговско һунгуулиин округ), **Раднаева** (Иволгын һунгуулиин округ), **Марков** (Кударын һунгуулиин округ), **Макарова** (Усть-Курбинска һунгуулиин округ), **Масалов** (Бабушкинска һунгуулиин округ), **Большаков** (Усть-Кяхтинска һунгуулиин округ), **Мункуев** (Боргойн һунгуулиин округ), **Ильков** (Улан-Удэ городой Свердловскэ һунгуулиин округ), **Морозов** (Холтосонско һунгуулиин округ), **Пискунова** (Улан-Удэ городой Кировскэ һунгуулиин округ), **Нимаев** (Үбэр-Зөөхэйн һунгуулиин округ), СССР-эй Верховно Соведэй депутат **Семенова**, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо депутат **Цыдынжапов**, депутат **Жук** (Заводской һунгуулиин округ), Улан-Удын Горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Гурьянов**, депутат **Рыбак** (Шахтинска һунгуулиин округ) ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ депутат **Лобсанов** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Сесси болбол зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа тогтоол гаргаба.

Тэрэшэлэн сесси хадаа БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталха гушаа тогтоол ба Хуули гаргаа.

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Улан-Удэ станциин депо. Эндэ Агуу ехэ Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн улам үргэдэжэ байна. Депогой олон хүдэлмэришэд ажалай ехэхэн амжалта туйлана. Инструментальна цехын токарь Петр Трофимович Воронченко үдэрэйнгөө даалгабарие 150 — 170 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Воронченко, цехын мастер Бальцанов гэгшэд тэгшэлдоһон деталиин хэмжээе шалгажа байна. **А. Мантаевай** фото.

Ураһайханай самодеятельностиин бүхэсоюзна харалгын дүнгүүд тушаа

Хүдэлмэришэд ба албахаагшадай ураһайханай самодеятельностиин Бүхэсоюзна харалга дүүрэбэ. Москвагай концертнэ эрхим залнууд ба театрнууд соо болоһон түгэсхэлэй турта дүрбэн мянгаһаа үлүү дуушад, танцорнууд, хүгжэмшэд, уран гоёор уншагшад, театральна коллективүүдэй гэшүүд өөһэдынгөө бэлиг шадабарие харуулаа. 15 хоор, 9 оркестр, дуу ба пляскын 9 ансамбль, 50-һаа дээшэ солистнууд өөһэдынгөө бэлиг шадабарие москвагайхидта харуулһан байна.

Ноябриин 1-дэ Союзуудай байшангай колонно зал соо творческо конференци боложо, харалгын дүнгүүд гаргагдаба. Композитор П. С. Речменский, СССР-эй арадай артистка В. В. Барсова, РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал ябуулагша Т. А. Устинова гэгшэд мэдээсэлнүүдые хэһэн байна. Советскэ арадай бэлиг шадабаряар тон баялиг байһые тус харалга гэршэлжэ үгөө гэжэ нэгэн һаналаар тэдэнэр тэмдэглээ. Ёһотой арадай искусство—самодеятельнэ искусство хадаа саашадаа һалбаралгын замаар хүгжэжэ байна.

Харалгын дүнгүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ Москвагай, Ленинградай, Магнитогорскын, тэрэшэлэн ахадүү союзна республикануудай—Украинын, Армениин, Эстониин, Латвиин ураһайханай самодеятельностиин коллективүүдые хүтэлбэрилэгшэд, хоорнуудай ба ансамбльнуудай солистнууд хабаадаа. Тэдээнэй хэлэһэн үгэнүүд советскэ арадай культурын дэбжэлтэ тухай үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргажа байдагайнь түлөө большевистскэ партида, советскэ правительствода ба нүхэр И. В. Сталинда гүнзэгы баясхаланһаар халима дүүрэн байгаа.

Ураһайханай самодеятельностиин эрхим коллективүүд, мүн тус тус гүйсэдхэгшэд ВЦСПС-эй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэ искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй грамотануудаар шагнагдаа. (ТАСС).

Оёдолой фабрикын түрүүшүүл

Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ойдо ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй Уряануудта харюу болгон, Улан-Удын оёдолой фабрикын коллектив стахановска вахтада жагсахадаа абаһан уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн юм.

Октябриин 31-дэ фабрикын коллектив жэлэйнгээ түсэбые 100 процент дүүргэбэ. Нүхэр Курдюковой халаан түсэбөө 103 процент, нүхэр Чебунинагай халаан 101,1 процент дүүргэбэ.

Эрхим бригаданууд үйлэдбэриингөө даалгабарие үдэр бүри үзүүлэн дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, нүхэр Выборовагай бригада стахановскаар хүдэлмэрилэн, даалгабаряа 150 процент, стахановканууд Арсентьева, Фомина гэгшэд даалгабаряа 140—160 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

РСФСР-эй нютагай промышленностиин Министерство ба тусхайта профсоюзай ЦК болбол нүхэд Кушнаревагай ба Фоминагай бригаданuудта «Эрхим шанарай бригада» гэһэн нэрэ зэргэ олгоһон ба хүндэтэ грамотануудаар шагнаһан байна.

Тус фабрикада түүхэй эд ба материалнуудые алмахын түлөө мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдээ. Эрхим эсхэгшэ Варвара Васильевна Гороховская жэлэй эхинһээ мүнөө хүрэтэр 830 метр хлопчатобумажна бүд алмаба.

А. Беляев.

Социалистическэ уялгаяа дүүргэбэ

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи автоуправлениин автотранспортна № 2 конторын шофернууд, хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад 1951 оной түсэбые Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан юм.

Автотранспортна № 2 конторын коллектив энэ жэлэйнгээ түсэбые ашаа шэрэлгээр 102 процент, ашаанай эрьесын талаар (тонно километрээр) 118 процент ба шанарай бүхы показательнуудай талаар октябриин 23-да, болзорһоонь урид дүүргэжэ, социалистическэ уялгаяа бэелүүлбэ.

Хэдэн шофернууд-зуу мянгатан: РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерствын отличник-шофер, хоёр жэлэй нормо дүүргэһэн Чиковинский, жэл хахадай нормо дүүргэһэн нүхэд Галинский, Щергин ба бусад ехэ амжалта туйлаа.

А. Колесов.

Агрозоотехническэ курсануудта һуралсалай жэл эхилбэ

КИЕВ, ноябриин 1. (ТАСС). Мүнөөдэр Украинада агрозоотехническэ гурбан жэлэй курсануудта һуралсалай шэнэ жэл эхилбэ. Миллионһоо үлүү колхознигууд ба совхозуудай хүдэлмэришэд һуралсажа захалаа. Тэдэнэр мичуринска түрүү наука шудалха, колхозно үйлэдбэриин түрүүшүүлэй дүй дүршэлтэй танилсаха байна. Курсануудта заахын тула 40 мянга шахуу хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, туршалгын ба научно-шэнжэлгын эмхи зургаануудай, вузнууд болон техникумүүдэй хүдэлмэрилэгшэд элсүүлэгдээ.

Түрүү дүй дүршэлнүүдые согсолһон олон арбаад плакадууд, брошюранууд курсануудта зорюулагдажа хэблэгдэн гаргагдаа. Һуралсалай түрүүшын жэлдэ үзэхэ «Агроминимум» ба «Зооминимум» гэжэ стабильна учебнигүүд хамта дээрээ 300 мянга шахуу экземпляр тиражтайгаар хэблэгдэн гаргагдаад, курсануудта эльгээгдээ. 2-дохи жэлээ һураха курсантнуудта зорюулагдан 17 учебнигүүд хэблэгдэжэ байна.

Агрозоотехническэ наука шудалагшадта туһаламжа болгогдон газетэнүүдтэ толилогдохо хэдэ хэдэн статьянууд бэлэдхэгдэһэн, хүдөө ажахыда радио дамжуулгын түсэб зохёогдоһон байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин элдэб һалбаринуудта хабаатай 150 кинокартина һурагшадта харуулагдаха юм.

Түсэбһөө гадуур 1344 пүүд загаһа бариба

Прибайкальска аймпотребсоюзай системын загаһа барилгын бригаданууд Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, түсэбтэ даалгабаряа амжалтатайгаар дүүргэбэ. 1951 оной августын 26-да, загаһа барилгын ажахын директор нүхэр Капустин үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ иигэжэ хэлээ һэн:

—Манай ажахын коллектив загаһа бариха түсэбөө 150 процентһээ доошо бэшээр бэелүүлжэ, Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34 жэлэй ойн һайндэрые угтаха ёһотой.

Бригадирнууд нүхэд Афанасьев, Лобанов, загаһашад Молчанова, Петелина ба бусад энэ дурадхалыень халуунаар дэмжэһэн юм. Тиин бүхы бригаданууд социалистическэ мүрысөөндэ орожо, уялгануудые абаһан байгаа. Тэрэ үдэрһөө хойшо бригаданууд Байкал дээрэ үдэр һүнигүй хүдэлмэрилжэ, III кварталайнгаа түсэбһөө гадуур 1344 пүүд омуль гүрэндөө үгэбэ.

Нүхэр Афанасьевай бригада загаһа бариха түсэбөө 167 процент, нүхэр Лобановай бригада — 162 процент дүүргээ. Тэдэнэр амжалтаараа һанаагаа амарнагүй.

Агуу ехэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бухэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табиха зуураа, загаһашадай коллектив жэлэйнгээ түсэбые Агуу ехэ Октябриин һайндэрэй урда тээ дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байна. Тус коллектив энэ уялгаяа бэелүүлэн, жэлэйнгээ түсэбые октябриин 25 хүрэтэр 113 процент дүүргэбэ.

Загаһа бариха түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэтэй хамта, бригаданууд губшуурнуудые бүрин бүтэн байлгахын түлөө тэмсэнэ. Губшуурнуудаа гамтайгаар бариһанай ашаар, тэдэнэй ашаглагдаха болзорые 6 һараар утадхаба. Тус коллектив 19100 түхэриг мүнгэ алмаһан, тайлбарилан хэлэхэдэ, нөөсэлгын түсэбые 238 процент дүүргэһэн, гүрэндөө эрхим шанартай загаһа тушааһан байна.

Д. Колмаков.

Уһа урадхуулха саарһан хоолойнууд

Гидротехникын ба мелиорациин научно-шэнжэлэлгын Бүхэсоюзна институдай сотрудник, инженер И. И. Величко гэгшэ колхозуудтахи талуурнда ба уһаар хангалгада хэрэглэлэн, саарһаар ба битумаар хоолойнуудые хэхэ арга ухаалан зохёобо. Тэрэ хадаа юумэ оройдог шэрын саарһа хэрэглэһэн байна. Саарһа-битумаар хэгдэһэн хоолойнуудые шалгахада бэхи бүхэ, хүндэ даралтые даажа шадаха байба.

Битум шэнгээгдэһэн саарһан хоолойнууд хадаа колхозно водопроводуудта, уһа сүршэлгын түхеэрэлгэнүүдтэ, уһа бүлэлгын станцинуудта, малажалай фермэнүүдтэ хэрэглэгдэхэ металлическа ба асбесто-цементнэ хоолойнуудай орондо хэрэглэгдэжэ болохо байна.

Москвагай түрүү предприятинууд

Москвагай эгээ томо предприятинуудай коллективүүд һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан социалистическэ уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэбэ.

«Красный пролетарий» завод арбан һарынгаа түсэбһөө гадуур станогуудые үйлэдбэрилэн гаргажа эхилбэ. Столицын энэ түрүү предприятиин продукци ехээр суурханхай. Краснопролетарецууд энэ жэлдэ станогуудай хэдэн арбаад шэнэ модельнүүдые олоор үйлэдбэрилэн гаргажа эхилээ.

Октябриин урда тээхи вахтада жагсаһан **«Компрессор»** заводой коллектив ехэхэн амжалтануудые туйлаба. Тус предприяти арбан һарынгаа программые болзорһоонь урид дүүргээ. Һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгануудаа бэелүүлхын түлөө тэмсэн, предприятиин стахановецууд үйлэдбэриин технологидо шэнэ хубилалтануудые оруулна, техническэ элдэб шэнэ зүйлнүүдые хэрэглэнэ. Механическа нэгэдэхи цехын токарьнууд Аполлонов, Орлов ба Земнов гэгшэдтэ хүсэтэ компрессорнүүдэй коленчатэ олон валнуудые болбосоруулха даалгабари үгтэһэн байгаа. Тэдэнэр өөһэдынгөө ухаалан зохёоһон түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэн, станогуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглан, шухала даалгабаряа түсэбөөр хараалагдаһанда орхоодоо һураггүй түргэн дүүргээ.

Бага-литражна автомобиль бүтээлгын Московско заводой коллектив үйлэдбэриин ехэхэн амжалта туйлаа. Конвейерһээ автомашинанууд ноябриин түсэбөөр гаргагдажа эхилээ. Энэ стахановска предприятида жэлэйнгээ даалгабаринуудые болзорһоонь урид дүүргэһэн хүдэлмэришэдэй тоо үдэрһөө үдэртэ ургажа байна.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргэбэ

Улан-Удын ликеро-архиин заводой коллектив Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн продукци бүтээн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые октябриин 24-дэ дүүргээ. Заводой коллектив жэлэй эсэс хүрэтэр 145 мянган литр продукци түсэбһөө гадуур үгэхэ уялга абаба.

Коммунист нүхэр Гольдбергын хүтэлбэрилдэг цех коллектив соогоо түрүүлжэ ябана, тус цех үйлэдбэриин түсэбые һара бүри 20—30 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг байна. Цехын хүдэлмэрилэгшэд А. Иванова, М. Буханаева, П. Ефимова ба бусад патриотическа ехэ дэбжэлтэтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Һүүлэй үедэ цехын бүхы хүдэлмэрилэгшэд 2—3 ондоо мэргэжэлтэй болоо.

Заводой механик, Городской райсоведэй депутат нүхэр Гребнев уралан нарижуулгын 10 гаран дурадхал оруулаа, тэрэнэй ашаар ехэ алмалта туйлагдаба.

Х. Очиров.

Стахановецуудай тоо улам олошорно

Продукци бүтээн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн Кяхтын гуталай фабрикын коллектив Октябрьска революциин 34 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахань.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ хүдэлмэришэд нүхэд В. Бурлаков, Д. Стемаев, И. Бурлаков, гуталшад П. Неволин, А. Мелентьев гэгшэд түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр үйлэдбэриингөө даалгабарие үдэр бүри 200—350 процент дүүргэжэ, имагтал эрхим шанарай продукци бүтээн гаргана.

1,5—2 нормо дүүргэдэг стахановецуудай тоо фабрикын цехүүдтэ үдэр бүри олошорно.

С. Зодбоев.

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ VI ПЛЕНУМ

ВКП(б)-гэй областной комитедэй һэлжээтэ VI пленум болобо. Пленум хадаа хоёр асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ:

1. Хүтэлбэрилхы кадрнуудай дундахи хүдэлмэриин дутуунууд ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай.

2. Республикын колхозуудта малай үбэлжэлгэ үнгэргэхэ талаар партийна организацинуудай зорилгонууд тухай.

Пленумэй нэгэдэхи асуудалаар ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **А. У. Хахалов** элидхэл хэбэ.

—Тус асуудал пленум дээрэ юундэ табигдааб гэхэлэ, хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии байна. Эдэ дутагдалнуудые усадхаагүй һаа, областной партийна организаци урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадахагүй байна,—гэжэ нүхэр Хахалов хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэри гаража, партиин обкомой IV пленумэй болоһонһоо хойшо ВКП(б)-гэй горкомууд, айкомууд кадрнуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэриин дутагдалнуудые болон алдуунуудые усадхаха талаар хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаһан байха юм.

Мүн энэ үедэ аймагуудай болон городуудай партийна, советскэ ба бусад зарим организацинуудай ажахын шухала участогуудай, промышленностиин ба транспортын предприятинуудай хүтэлбэрилгэ бэхижүүлхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ.

Кадрнуудай идейно-теоретическэ бэлэдхэлые ба юрэнхы эрдэмыень дээшэлүүлхэ, тэдэниие курсануудта, һургуулинуудта эльгээхэ талаар ВКП(б)-гэй обком ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна.

Эдэ бүгэдын ашаар хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй состав теоретическэ бэлэдхэл һайнтай, даалгагдаһан участогаа эрхимээр хүтэлбэрилжэ шадаха кадрнуудаар олошорбо.

Гэбэшье, хүтэлбэрилхы кадрнуудай дунда ябуулагдаха хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тухай ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ба партиин обкомой IV пленумэй тогтоолнуудые бэелүүлхэ талаар үшөө бага хүдэлмэри хэгдээд байна. Партиин айкомуудай, горкомуудай, советскэ органуудай, министерствонүүд болон управленинүүдэй хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд ба алдуунууд бии байһаар.

Хүдэлмэрилжэ шадахагүй, хүндөө бууһаһан хүдэлмэрилэгшэдые хүдэлмэриһөөнь түргэнөөр сүлөөлдэггүй ушарнууд бии. Алдуу дутуунуудые гаргаһан хүдэлмэрилэгшэдтэй эбсэдэг, нүхэрэй тала харадаг баримтанууд гарана. Хүдэлмэриин гээгдэнги участогуудта анхарал үшөө багаар хандуулагдана. Тэдэниие бэлэдхэл һайнтай хүдэлмэрилэгшэдөөр бэхижүүлхын түлөө зохид һайн оролдолго гаргагданагүй.

Политическэ болон юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхын түлөө хүтэлбэрилхы кадрнуудай урда шанга эрилтэ табигданагүй. Хүтэлбэрилхы кадрнуудай хүдэлмэридэ сэгнэлтэ үгэхэдөө даалгагдаһан хүдэлмэреэ тэдэнэй ямараар дүүргэһыень, хэр эрдэм мэргэжэлтэй байһыень, эдэбхи үүсхэл гаргадагыень, ямар нэгэ асуудал шиидхэхэдээ творческоор хандадагысень анхаралдаа абангүй, харин бодото ажал хэрэгээр бэхижүүлэгдээгүй, тэдэнэй хооһон гоё үгэнүүдтэнь этигэдэг, ганса нэгэн даалгабари һайнаар дүүргэжэрхиһыень лэ харадаг ушарнууд үзэгдэнэ.

Партийна болон гүрэнэй жаяг заршам һайжаруулхын тула, партийна ба гүрэнэй даалгабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхын түлөө партийна, советскэ ба ажахын зарим хүдэлмэрилэгшэдэй урда гүйсэд большевистскэ эрилтэ табигдадаггүй байна. Шиидхэбэринүүдэй гүйсэдхэлгые шалгаха хэрэг манай партийна органуудта тон һулаар табигданхай.

Партийна кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бии байһан алдуу дутагдалнуудай хэдэн жэшээнүүдые элидхэлшэ тэмдэглэһэн байна. ВКП(б)-гэй обком хадаа партиин Ториин айкомой нэгэдэхи секретариин тушаалда нүхэр Бадмаевые удаан саг соо байлгажа алдуу гаргаһан байна. Нүхэр Бадмаев хадаа ажал хүдэлмэридэ халирхайгаар хандадаг, партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэ байжа шадахагүй, шүүмжэлэлдэ дурагүй хүн байгаа.

Кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ советскэ, профсоюзна ба комсомольско органууд горьтойхон дутагдалнуудтай байна.

Энэ хэрэг финансуудай, худалдаа наймаанай ба хүдөө ажахын министерствонүүдтэ тон муугаар табигданхай. Кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ хэрэгые республикын Министрнүүдэй Совет мүн лэ хангалтагүйгөөр эрхилнэ. Кадрнуудтай ябуулха хүдэлмэриие һайжаруулхын түлөө министрнүүдэй, управленинүүдэй начальнигуудай урда шанга эрилтэ табигданагүй. Бии байһан дутагдалнуудые дары усадхахын түлөө зохихо хэмжээнүүд абтанагүй.

Промышленностиин ба транспортын кадрнуудай дундахи хүдэлмэридэ мүн лэ ехэ дутагдалнууд бии байна. Илангаяа Зүүн-Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделенидэ энэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Манай республикын промышленностиин шухала һалбари болохо ой модоной промышленностиин хүтэлбэрилхы кадрнуудые мүн лэ бэхижүүлхэ хэрэгтэй байна.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, манай партийна органууд, ВКП(б)-гэй обком, тэрэнэй таһагууд, партиин горкомууд болон айкомууд ажахын хүтэлбэрилхы кадрнуудтай тон багаар хүдэлмэрилдэг, тэдэниие хүмүүжүүлхын хойноһоо оролдодоггүй байгаа.

Партийна органууд хадаа ажахын кадрнуудтай ябуулагдаха хүдэлмэриие һайнаар хүтэлбэрилхэ, тэдэнэй дунда партийна болон гүрэнэй жаяг заршам бэхижүүлхэ, даалгагдаһан хэрэгэй түлөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгые дээшэлүүлхэ, кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хэрэгые эрид һайжаруулха ёһотой.

Эрдэм һайнтай, ургажа ябаһан залуу хүдэлмэрилэгшэдые, илангаяа эхэнэрнүүдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлхэ шухала.

Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бии байһан дутагдалнуудые усадхаха талаар областной партийна организациин урда табигдаһан зорилгонууд тухай элидхэлшэ удаан тогтожо хэлэһэн байна.

Кадрнуудые шэлэн олохо ба хубаарилан табиха хэрэгые шиидхэхэдээ, нэгэдэхеэр, политическэ бэлэдхэлыень гэхэ гү, али политическэ этигэл найдабари тэдэнэртэ хэр олгомоор байһаниие, хоёрдохёор, мэргэжэл шадабарииень гэхэ гү, али бодото ажал дээрэ тэдэнэй хүдэлмэрилжэ шадаха байһаниие харалсаха гэжэ нүхэр Сталин маниие һургадаг.

Партиин ба гүрэнэй алтан фонд шэнгеэр кадрнуудта хандаха ёһотойбди. Кадрнуудые анхаралтайгаар хүмүүжүүлхэ, ургажа ябаһан хүдэлмэришэн бүхэндэ туһалха хэрэгтэй.

Партийна комитедүүд хадаа кадрнуудые большевизмээр зэбсэгжүүлхэ хэрэгтэ анхарал оролдолго гаргаха уялгатай. Юуб гэхэдэ, кадрнуудай идеологическа бэлэдхэлһээ, тэдэнэй политическэ хатуужалһаа манай бүхы практическа зорилгонуудые шиидхэлгын арбанай юһэн хубинь дулдыдаха бшуу. Ленин—Сталинай хэрэгтэ хэлбэришэгүй үнэн байхаар, партийна болон гүрэнэй заршамые эрид сахихаар, большевистскэ һэргэлэн ба дутагдалнуудтай эбсэшэгүй байхаар кадрнуудые хүмүүжүүлхэ шухала. Манай бүхы хүдэлмэрилэгшэд большевигэй үнэтэ шанар шэнжэтэй байха—бүхы шэнэ, түрүү, прогрессивнэ зүйлнүүдые дэмжэхэ ёһотой.

Партийна, советскэ, ажахын бүхы организацинуудта кадрнуудые хүмүүжүүлгын большевистскэ метод болоһон шүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала байһан тухайда нүхэр Хахалов онсо анхарал хандуулаа.

Кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хэрэг партийна организацинуудай гол анхаралда байха зэргэтэй.

Элидхэл тушаа хамагай түрүүн ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой секретарь нүхэр **Шальнов** үгэ хэлэбэ.

—Хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, хубаарилан табиха ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриие ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумһээ хойшо ВКП(б)-гэй Кабанскын айком нилээд һайжаруулаа. Партиин айкомой аппарадта, аймгүйсэдкомдо, мүн партийна эхин организацинуудай секретарьнуудаар хэдэн шэнэ хүнүүд дэбжүүлэгдээ. Эдэ кадрнуудые һургахын түлөө ВКП(б)-гэй айкомой бюро мүнөө ехэ анхарал оролдолго гаргана. Аймагай дунда һургуулиин дэргэдэ үдэшын һургуулиин 9-дэхи класс нээгдэжэ, тэндэ 23 хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд һуралсана гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Колхозуудай түрүүлэгшэнэрые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин ехэ дутагдалнууд тухайда ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой секретарь нүхэр **Башинов**, ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой секретарь нүхэр **Коновалов** гэгшэд хэлэбэ.

Колхозой түрүүлэгшэ болбол хүдөө ажахые эрхилхэ талаар ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Гэбэшье, колхозой түрүүлэгшэнүүдые шэлэн дэбжүүлхэ хэрэгтэ партиин зарим айкомууд, советскэ болон хүдөө ажахын органууд бага анхарал табина. Колхозуудай түрүүлэгшэнэрые һургаха, тэдэнэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолхо ба дэлгэрүүлхэ хэрэг тоогдоногүй гэжэ тэдэнэр тэмдэглэбэ.

— Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Сычев шадамар бэрхээр хүдэлмэрилдэг, дүй дүршэл ехэтэй хүн юм. Тэрэнэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгожо, бусад колхозуудай түрүүлэгшэнэрые хүдэлмэритэйнь танилсуулжа болохо байгаа гэжэ нүхэр Коновалов хэлэбэ.

Республиканска хоёржэлэй партийна һургуулиин директор нүхэр **Кузичев** үгэ хэлэхэдээ нигэжэ тэмдэглэбэ: областной партийна һургуули манай эндэ эмхидхэһэн ябадал хадаа областной парторганизациин ажабайдалда ехэхэн событи мүн болоно. Энэ хадаа партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдэй кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай ВКП(б-гэй ЦК-гэй сталинска анхарал оролдолгые үшөө дахин гэршэлнэ.

Идейно-теоретическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхын түлөө хүтэлбэрилхы олохон хүдэлмэрилэгшэд оролдоногүй. Хүтэлбэрилхы олохон хүдэлмэрилэгшэд партийна дээдэ һургуулида, мүн бусадшье һургуулинуудта заочноор һурадаг гэжэ тоологдодог байбашье, тэдэнэй хэдэн жэлэй туршада 1-дэхи курсануудта байдаг гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Ажалай резервнүүдэй системын кадрнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ горьтойхон дутагдалнуудай бии байһан тухайда республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи ажалай резервнүүдэй Управлениин начальник нүхэр **Томин** хэлэбэ

—Ажалай резервнүүдэй һургуулинууд болон училищинууд хүмүүжүүлхы хүдэлмэрилэгшэдөөр гүйсэд бүридхэгдөөгүй. Тиимэһээ политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ажалай резервнүүдэй һургуулинуудта болон училищинуудта һулаар табигданхай. Гадна, тус һургуулинуудые дүүргэжэ гараһан залуу мэргэжэлтэдтэ предприятинуудай зарим хүдэлмэрилэгшэд анхаралаа табинагүй,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Хойто-Байкалай айкомой секретарь нүхэр **Кожевин** үгэ хэлэхэдээ нигэжэ тэмдэглэбэ: ВКП(б)-гэй обком хадаа партиин холын айкомуудтай холбоо барисаа багатай байна. Областной организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд холын аймагуудта үсөөн ошодог. Энэ жэлдэ обкомой нэгэшье секретарь манда ерээгүй. ВКП(б)-гэй обкомой бюро дээрэ манай айкомой хүдэлмэриие тоосоон шагнагдажа, тэрээгээр шиидхэбэри абтаһанһаа хойшо жэл болобо. Теэд тэрэ шиидхэбэриие манай ямараар дүүргэжэ байһан тухайда ВКП(б)-гэй обком мүнөө болотор һонирходоггүй байха юм гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгые зарим партийна болон советскэ органууд тоодоггүй, тэдэнэй хүдэлмэридэ ямаршье туһаламжа үзүүлдэггүй байха юм гэжэ худалдаа наймаанай Министр нүхэр **Танхаев** хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй обкомой партийна, профсоюзна ба комсомольско органуудай таһагые даагша нүхэр **Модогоев** үгэ хэлэбэ.

—Партийна эхин организацинуудай һайнаар хүдэлмэрилдэг секретарьнуудгүйгөөр ажахын ба культурна байгуулалта дээрэ һайн амжалта туйлахын аргагүй. Гэбэшье, партийна эхин организацинуудай, илангаяа колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии байһаар. Колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудай миил 10 процентнь дунда һургуулитай байха юм. Жэшээлхэдэ, Ториин аймагта хүдэлмэриһөө гаргагдаһан колхозой түрүүлэгшэнэрые партийна эхин организацинуудай секретарьнуудаар томилдог баримтанууд үзэгдэдэг байгаа. ВКП(б)-гэй Закаменай ба Яруунын айкомууд партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые үнгэргэхэ хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандана. Һаяшаг партиин Закаменай айком парторганизацинуудай секретарьнуудай хоёр үдэрэй семинар үнгэргэһэн байгаа. Тус семинар дээрэ партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин 8 асуудалнууд табигдаһан аад, тэдэнэй нэгэнииньшье һайнаар зүбшэн хэлсэгдээгүй. Гадна, партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолхо ба дэлгэрүүлхэ хүдэлмэри һулаар табигданхай гэжэ нүхэр Модогоев тэмдэглэбэ.

ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр **Череп**, ВКП(б)-гэй Курумканай айкомой секретарь нүхэр **Цыденов** гэгшэд ВКП(б)-гэй обком хадаа партиин айкомуудай секретарьнуудтай багаар хүдэлмэрилнэ, тэдэниие ерүүлжэ үсөө хөөрэлдэнэ, партийна хүдэлмэриин шухала асуудалнуудаар партиин айкомуудай секретарьнуудай семинарнууд үнгэргэгдэнэгүй гэжэ шүүмжэлбэд.

Профсоюзна болон комсомольско кадрнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгые партиин обком ба айкомууд, райкомууд һулаар хүтэлбэрилнэ гэжэ облопрофсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр **Могнонов**, ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр **Гергесов** гэгшэд тэмдэглэбэ.

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь нүхэр **Данзанов**, Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Бубеев** гэгшэд колхозно хүтэлбэрилхы кадрнуудые: малай фермэнүүдые даагшанарые, тариан-ажалай бригадануудай бригадирнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хүрэлмэриин дутагдалнууд тухайда хэлэбэ. ВКП(б)-гэй айкомууд энэ кадрнуудые һайнаар шэнжэлжэ үзэдэггүй, колхозһоо хүнүүдые дэбжүүлхэдээ, колхозой правлентэй, тэрэнэй түрүүлэгшэтэй болон парторганизациин секретарьтай зүбшэдэггүй гэжэ тэдэнэр шүүмжэлээ.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр **Данилов** үгэ хэлэхэ зуураа, промышленна предприятинуудта, республикын министерствонүүдтэ, илангаяа хүдөө ажахын министерстводэ кадрнуудые шэлэн олохо хэрэгэй дутагдалнуудые тэмдэглэбэ.

Хүдөө ажахын кадрнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгэй дутагдалнууд тухайда пленумдэ хабаадагшад тон зүбөөр шүүмжэлээ гэжэ республикын хүдөө ажахын Министрые орлогшо нүхэр **Санжиев** хэлэбэ.

—Эдэ дутагдалнууд юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, хүдөө ажахын министерствын хүтэлбэрилгын ба тэрэнэй кадрнуудай таһагые эрхилэгшэ нүхэр Филипповэй муугаар хүдэлмэрилһэн дээрэһээ, өөһэдынгөө кадрнуудые бага мэдэдэг дээрэһээ болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ. Аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые дэбжүүлхэ тухай асуудалнууд хүдөө ажахын министерствын коллеги дээрэ харагданагүй. Партиин айкомууд болон аймгүйсэдкомууд хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, залуу хүдэлмэрилэгшэдые хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ дэбжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар табидаг гэжэ нүхэр Санжиев хэлэбэ.

Удаань ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **П. М. Петухов** үгэ хэлэбэ.

—Партиин айкомуудай 30 гаран процент номенклатурна хүдэлмэрилэгшэд мүнөө болотор баталагдаагүй, мүн олон тушаалнуудта кадрнууд томилогдоодүй байна. Энэ юун дээрэһээ үзэгдэнэб гэхэдэ, партиин айкомууд кадрнуудай резерв байгуулхын түлөө оролдоногүй, хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ политическэ бэлэдхэлэйнгээ ба мэргэжэл шадабарингаа талаар гүйсэд шалгагдаагүй хүнүүдые дэбжүүлнэ. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ эхэнэрнүүд үсөөнөөр дэбжүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, 1944 ондо Кабанскын аймагта 105 эхэнэрнүүд хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ байһан аад, мүнөө тэндэ миил 6 эхэнэрнүүд хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ байха юм. Тарбагатайн, Яруунын ба бусад зарим аймагуудта мүн лэ иимэ байна. Хүтэлбэрилхы хүдэлмэридэ эхэнэрнүүдые эрид шууд дэбжүүлхын орондо ВКП(б)-гэй зарим айкомууд хүндэтэй, хүндэгүй элдэб шалтагаануудые дурсаад лэ тэдэниие хүдэлмэриһөөнь сүлөөлдэг, орондонь эрэ зонуудые дэбжүүлдэг байха юм. Энэ алдууе дары сагта усадхаха хэрэгтэй гэжэ нүхэр Петухов хэлэбэ.

Республикын финансуудай Министр нүхэр **Мадаев**, Зүүн Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделениин начальник нүхэр **Блажиевский** гэгшэд мүн лэ үгэ хэлэһэн байна.

* * *

Пленумэй хоёрдохи асуудалаар ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр **Ф. И. Кашников** элидхэл хэбэ.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй, ССР Союзай правительствын ба нүхэр Сталинай зүгһөө манай республикын колхозуудта үгтэһэн угаа ехэ туһаламжа тухайда, ниитынгээ малые улам олошоруулха, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ арга боломжонуудай дүүрэн бии байһан тухайда хэлэхэ зуураа, нүхэр Кашников нииты малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухайда дэлгэрэнгыгээр тогтон хэлэбэ.

Республикын колхозуудта нииты малажалые хүгжөөлгэ үшөө хангалтагүй байһаар. Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ түсэб нэгэшье колхоз мүнөө дүүргээгүй. Республикын колхозуудта эбэртэ бодо малай тоо толгой олошорхын орондо энэ жэлдэ бүри үсөөрһэн байна.

Ниитын малажал хүгжөөхэ талаар илангаяа Мухаршэбэрэй, Кударын, Ториин, Зэдын, Сэлэнгын, Бичурын, Хэжэнгын, Яруунын, Закаменай аймагуудай колхозууд ехэхэн гээгдэлтэй. Энэ аймагуудай колхозуудта эхэ малай тоо толгой ехээр хороһон байха юм.

Ниитын малажал хүгжөөхэ талаар республикын колхозуудай гол дутагдалынь тэжээлэй бата бэхи база байгуулжа шадаагүй ба малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэргэһэн ябадал болоно.

Колхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд малаа үбэлдөө бэлшээжэ ондо оруулна бэзэбди гэһэн гээгдэнги һанал бодолтой байна. Нютагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд энэ тон буруу һанал бодолтой эрид шууд үшөө тэмсэнэгүй, ниитынгээ адуу малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ колхознигуудые гүйсэд элсүүлнэгүй. Тэжээлэй дутамагһаа боложо адуу малнууд турана, эхэ малнууд олоороо һубайрна, түл түрсэнь багаар абтана. Колхозуудай малай фермэнүүд дээрэ парай малнуудай олоороо гарзалха ябадал үзэгдэнэ.

Зарим колхозууд ниитынгээ адуу малые доторой элдэб хэрэгсэлнүүдтэ олоор гаргашална. Энээниие аймагуудай партийна, советскэ органууд ехэнхидээ хайхарамжадаа абанагүй.

Адуу малай ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ хэрэг республика дотор хангалтагүй. Тиимэһээ олонхи колхозууд һү багаар һаана, өөдтэй ноо̄һо хайшалжа абанагүй. Энээн дээрэһээ малажалай продуктнуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө колхозууд дүүргэдэггүй байха юм.

Племенной хүдэлмэри, малажалай барилга ехэ дутагдалнуудтай. Малажалай мэргэжэл ехэтэй кадрнууд олоор бэлэдхэгдэнэгүй—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Олохон колхозуудай, зарим аймагуудай партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд үнгэрэгшэ жэлэй малай үбэлжэлгын дутагдалнуудые мүнөө дахин дабтажа байна. Республикын олохон колхозууд малай ерэхэ үбэлжэлгэдэ ехэ муугаар бэлэдхэнхэй, тэжээл бэлэдхэхэ түсэб дүүргэдээгүй, малай байранууд гүйсэд баригдаагүй, заһабарилагдаагүй.

Адуу малдаа тэжээл бэлэдхэхэ талаар илангаяа Хэжэнгын, Яруунын, Хориин, Зэдын, Түнхэнэй, Закаменай, Ториин аймагуудай колхозууд ехэхэн дутагдалнуудтай. Ниитынгээ малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхээгүй байбашье, эдэ аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд тэжээл бэлэдхэлгые мүнөө болюулаахай шахуу, соломо, зелёнко ба мэхиинэ суглуулагданагүй.

Малай фермэнүүдые эрхим һайн кадрнуудаар хангаха хэрэг тоогдоногүй. Яруунын, Закаменай, Хэжэнгын, Зэдын ба бусад зарим аймагуудай колхозуудта малшадай ажаһуудал үшөө хангалтагүй байна.

Малажал хүгжөөлгые эрхимээр хүтэлбэрилхэ, малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ, колхозно малажалаа саашадаа бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ хэрэгтэ республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые элсүүлхэ гэһэн зорилго партийна эхин организацинуудай, партиин аймагай комитедүүдэй ба ажалшадай депутадуудай аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай урда табигдана гэжэ нүхэр Кашников хэлэбэ.

Тус асуудал тушаа аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр. ВКП(б)-гэй айкомуудай секретарьнууд ба республикын организацинуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлэбэ. Малажалые хүгжөөхэ талаар ехэхэн дутагдалнуудай бии байбашье, тэдэниие сүм усадхаха, адуу малаа эрхим һайнаар ондо оруулха, малайнгаа тоо толгойе улам олошоруулха, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлхэ дүүрэн арга боломжо бии байна гэжэ энэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ харуулба.

—Бичурын аймагай колхозууд 1951—1952 онуудай малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын, нэгэшье мал гарзада оруулхагүйн тула бүхы хүсөөрөө оролдоно. Малай үбэлжэлгэдэ колхоз бүхэнэй бэлэн болоһониие шалгахын түлөө аймаг дотор партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэдһээ ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдһээ бүридэһэн комиссиин эмхидхэгдэнхэй. Комиссиин гэшүүд колхозуудай түрүүлэгшэнэрэй хабаадалгатайгаар малай үбэлжэлгэдэ фермэ бүхэнэй бэлэн болоһониинь, тэжээлээр хэды шэнээн хангагдаһаниинь, малай тамир шэнээнь, малай фермэнүүдэй хүнүүдээр хэр зэргэ бүридхэгдэһэниинь тон нигтаар шалгана. Дутагдалнуудай элирүүлэгдэбэлнь комисси хадаа тэдэниие усадхаха саг болзор гаргаад, тэдэ дутагдалнуудаа сүм усадхаһан хойнонь лэ үбэлэй байрада малнуудаа оруулхыень зүбшөөрһэн үнэмшэлгэ колхоздо үгэдэг байна. Республикын хүдөө ажахын министерство, тэрэнэй ведомствонүүд манда туһалха бэзэ гэжэ найдагдана. Малажалай хүндэ хүдэлмэри механизацилха, электрификацилха ёһотой байнабди, — гэжэ Бичурын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Манинов** хэлэбэ.

—Республикын колхозуудта мелиоводстройн управлени, Сельэлектрын республиканска конторо ехэ муугаар туһална. Хэдэн мянган түхэриг гаргашалагдаһан байбашье, манай 2 колхозуудта электростанцинууд үшөө хүдэлнэгүй. Аймаг доторнай малтагдаһан дүрбэн артезианска худагуудай нэгэниинь мүнөө болотор ашаглалгада үгтөөдүй байха юм гэжэ Сэлэнгын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Нимаев** тэмдэглэбэ.

Колхозуудта зоотехническэ барилганууд хангалтагүйгөөр баригдажа байһан тухайда БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи хүдөөгэй ба колхозно барилгын управлениин начальник нүхэр **Гершевич** хэлэбэ. Теэд, колхозно барилгануудай дутагдалнуудай гол шалтагаан тухай нүхэр Гершевич нэгэшье үгэ хэлэбэгүй.

Адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулхын түлөө Кяхтын аймагай колхознигуудай эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэжэ байһан тухайда Кяхтын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Большаков** хөөрэбэ. Гадна, малшадые дулаан хубсаһаар, хэрэгтэй зүйлнүүдээрнь Бурмонкоопсоюз, Заготживсырьё гүйсэд хангананагүй гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Иволгын, Байкало-Кударын ба бусад зарим аймагуудай колхозуудта ниитын адуу малые олоор гаргашалха баримтанууд бии байна гэжэ СССР-эй правительствын дэргэдэ колхозуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Соведэй Бурят-Монголдохи түлөөлэгшэ нүхэр **Иванов** хэлэбэ.

—Малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэнь колхозуудта МТС-үүд ехэ туһаламжа үзүүлхэ байгаа. Гэбэшье, манай МТС-үүд мүнөө энэ үүргэеэ дүүргэнэгүй. Тэжээл бэлэдхэлгэ гүйсэд механизацилагдаагүй байха юм,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Адуу малаа зүбөөр эдеэлүүлхэ харууһалха тон шухала байһан тухайда зооветинститудай директор нүхэр **Омельченко** дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

Ниитын малые зарим колхозуудай гаргашалха ябадалтай тэмсэхэ шухала байһан тухайда тогтохо зуураа, Иволгын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Ткачев** колхозой зөөриие үрингшэдтэй республикын судебно-мүрдэлгын органууд эрид шууд тэмсэнэгүй гэжэ тэмдэглэбэ.

Ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө Закаменай аймагай колхознигуудай оролдосотойгоор ажаллажа байһан тухайда ВКП(б)-гэй Закаменай айкомой секретарь нүхэр **Борисов** хэлэбэ.

МТС-үүдэй хүдэлмэриие республикын хүдөө ажахын министерствын буруугаар түсэблэдэг тухайда Түнхэнэй МТС-эй директорые политическэ талаарнь орлогшо нүхэр **Гончаров** тэмдэглэбэ.

—Нёдондо гансахан сенокосилкатай байхадамнай манай МТС-тэ мянган гектар үбһэ сабшаха түсэб үгтэһэн байна. Мүн энэ жэлдэ колхозуудта барилга барихын түлөө модо ехээр бэлэдхэхэ, хюрөөдэхэ гэжэ манай МТС-тэ даалгагдажа, двигательтэй нэгэ пилорама үгтэһэн байгаа. Теэд нэгэшье грамм горючи үгтэбэгүй. Гадна, манай МТС-эй дэргэдэ нэгэ лугомелиоративна отряд эмхидхэхэ гэжэ харагдаһан аад, мүнөө гансахан трактор абанхайбди гэжэ нүхэр Гончаров хэлэбэ.

Мухаршэбэрэй аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Шадаров**, СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Бурят-Монголдохи түлөөлэгшэ нүхэр **Мясников**, Ториин аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Таюрский**, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Тараненко** гэгшэд үгэ хэлэбэ.

Пленум зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалнуудаараа дэлгэрэнгы шиидхэбэринүүдые батален абаа.

ЗАИГРАЙН АЙМАГАЙ ХҮДӨӨ АЖАХЫН ВЫСТАВКЭҺЭЭ

Түрүүшүүлэй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэе

Манай шухала зорилгонууд

...й Бурят-Монголой республ... колхозуудта парти, прави... ын үзүүлһэн угаа ехэ туһа... ашаар, Заиграйн аймагай ...уд мүнөө жэлдэ тарянай ...е дээшэлүүлхэ, ниитын мал... ...е хүгжөөхэ хэрэгтэ зарим ...амжалта туйлаа. Һаяхан бо... ...үнгэрһэн аймагай хүдөө ажа... ...ыставкэ тэрээнэй элитэ гэр... болоно. Тарянажал, мал... дээрэ, хүдөө ажахын үйлэд... ...е механизацилга дээрэ манай ...шүүлэй туйлаһан амжалта... выставкэ дээрэ харуулагдаа. ...ыставкэдэ хүдөө ажахын 300 түрүүшүүл хабаадаһан бай... ...олхозниигууд, механизаторнууд ...дөө ажахын мэргэжэлтэдэй ...абьята ажалые харуулһан ...адууд выставкын павильо... ...табигдаһан байгаа. Тарян... ...ай павильон олониитын анха... ...ээр хандуулаа. Байгша ондо баян ургаса хуряаһан Тель... нэрэмжэтэ колхозой Социа... ...ческэ Ажалай Герой Серапион ...лович Киселёвой хүтэлбэрил... ...тарянажалай бригадын ажал... ...нэ павильон соо танилсаабди. Маленковой нэрэмжэтэ колхо... ...үхэл Дымбрылов ба Чимитовэй ...шанууудай, XVIII партсъездын ...жэтэ колхозой нүхэр Тарабу... бригадын хүдэлмэри эндэ ...агдаа.

...ажалай павильон соо һү ...үгэдэг үнеэд, мүн ашаг ехэтэ ...ба гахайнууд харуулагдаһан ... Тэрэшэлэн энэ павильон соо колхозуудта һайнаар үсхэбэ... ...дэжэ байһан племенной мо... харуулагдаба. Үнеэдһээ ехэ һаадаг һаалишад Нимаева ...ан Эрхирик» колхоз), Мария ... (Кагановичын нэрэмжэтэ ...) болон бусад выставкэдэ ...даа. Тэрэшэлэн Сталинай нэ... ...этэ колхозой моришод И. ...ов, И. Афанасьев, «Улаан ...рик» колхозой моришод Б. Са... ...ов, Доржиев гэгшэдэй ажал ...кэ дээрэ харуулагдаа.

...ажалай хүндэ хүдэлмэриие ...зацилһан показательнуудые ...кэдэ хабаадагшад хараһан байна. Эндэ электрын хүсөөр үнеэ һааха, хониной нооһо хайшалха аппарат, тэжээл буйлуулха кормозапарник харуулагдаа. Тэдэнэй ашаар малшадай хүдэлмэри нилээд хүнгэдхэгдэдэг, тэжээл һайнаар буйлуулагдадаг байна.

Аймагай хүдөө ажахын выставкэ хадаа колхозно тарияашадай туйлаһан амжалтануудые харуулхаһаа гадна, мүн түрүү дүй дүршэл андалдаха богони болзорой һургуули мүн. Тиимэһээ түрүүшүүлэй ба хүдөө ажахын новаторнуудай дүй дүршэлые гүнзэгыгөөр шудалха, тэрээниие өөрынгөө хүдэлмэридэ хэрэглэхэ гээшэ выставкэдэ хабаадаһан хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй шухала зорилго болоно.

Энэ хадаа манай аймагта илангаяа хэрэгтэй. Юуб гэхэдэ, бидэнэр хүдөө ажахыгаа хүгжөөлгөөр үшөөл гээгдэжэ ябанабди. Аймагай олон колхозуудта ороoһото культуранууд, хартаабха ба овощиин ургаса үшөөл бага байна. Ниитын малажал хүгжөөхэ түсэб дүүргэгдээгүй, ашаг шэмэнь бага байна. Аймагай колхозуудта колхозниигуудай агрозоотехническэ һуралсал һулаар эмхидхэгдэнэ, түрүү дүй дүршэл багаар нэбтэрүүлэгдэнэ.

Аймагай организацинууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, колхозууд ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, механизаторнууд болон колхозниигуудай зорилго хадаа ороoһото культурануудай ба хартаабхын үрһэ түргэнөөр хаажа дүүргэхэ, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые саг соонь дүүргэхэ, хабарай тарилгада колхозууд ба МТС-үүдээ жэшээтээр бэлдэхэ, малайнгаа үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадал болоно. Иигэжэ 1952 ондо аймагай хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ найдамтай үндэһэ һуури табигдаха байна.

Д. Ринчино, ажалшадай депутадуудай Заиграйн аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ново-Брянска МТС-эй ахалагша агроном П. Медведев «фильгия» гэжэ сортын шэниисэһээ үндэр ургаса яажа абаха тухай выставкэдэ хабаадагшадта хөөрэжэ байна. Тус сортын шэниисэ манай республикын условидо ехэ ургаса үгэдэг юм.

Оролдосото ажалай үрэ дүн

Минии хүтэлбэрилдэг тарянажалай бригада байгша ондо сагай уларилай хэды муу байбашье, ороoһото культурануудай һайн ургаса хуряагаа. Манай бригадада тарянай 200 гектар газар даалгагданхай. Энэ талмай дээрэ мүнөө жэлдэ 70 гектар «фильгия» сортын шэниисэ, 30 гектар «алтан бороо» гэжэ сортын овес ба 100 гектар хара таряа тариһан байнабди.

Бригадымнай гэшүүд сагай уларилай ямаршье үедэ һайн ургаса абахын түлөө үшөө нёдондонһоо хойшо оролдоо. Тарянай бүхы талмайе нёдондо пар болгон, 2—3 дахин хахалһан, үнгэрэгшэ үбэлдөө 70 гектар участогые 2000 ашаа наг шэбхээр үтэгжүүлһэн ба бүхы талмай дээрэ саһа тогтооһон байнабди. Хабар болохолоор 100 гектар газараа һайрамай уһаар, нүгөөдэ 100 гектарыень уһалууриин канава-һубагһаа уһалаабди. Тарилгын урда тээхи элдүүрилгэ ба ороoһото культурануудай тарилга һайн шанартайгаар үнгэргэгдөө һэн.

Бригадымнай гэшүүн бүхэнэй оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар 60 гектар талмайн га бүриһөө 20 центнер шэниисэ, тиихэдэ 10 гектар рекордно участогайнь га бүриһөө 30 центнер шэниисэ, 30 гектарай га бүриһөө 26 центнер овес хуряагдаһан байна. Бригадын гэшүүд Тарас Манзырев, Антон Булыгин, Маланья Булыгина, Евдокия Ефимова, Акулина Шитина болон бусад баян ургаса хуряахын түлөө үдэр һүниие мэдэнгүй, оролдосотой һайнаар ажаллаа. Һайн ургаса абаха хэрэгтэмнай нүхэр Федотовой хүтэлбэрилдэг тракторна бригада тон ехэ туһаламжа хүргөө. Тус бригада газарай элдүүрилгые ба тарилгые эрхим шанартайгаар үнгэргэһэн байна. Манай бригадын гэшүүд булта аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсаба. Тус выставкын комитет манай бригадада диплом, гэшүүн бүхэндэ үнэмшэлгэ үгөө

Бидэнэр туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарнагүйбди. Ерэхэ жэлдэ тарянайнгаа бүхы талмай дээрэһээ баян ургаса абахын түлөө манай бригада мүнөөнһөө бэлдэжэ байна. Энэ зорилгоор тарилгада хүсэд хүрэхэ үрһэ хаагаад, тэрээниие эрхим кондицида хүргэжэ байнабди. Бригадымнай 3 гэшүүн мүнөө уһалууриин хаалта барижа, канава һубагуудые заһабарилжа байна. Тиихэдэ намар-үбэлэй агротехническэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд саг соогоо дүүргэгдэхэ, тарилгада бэлэдхэлэй бусад хүдэлмэринүүд хэгдэнэ.

Аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ ба хүдөө ажахын түрүүшүүлэй зүблөөндэ хабаадаха зуураа манай бригадынхид 1952 ондо 100 гектар талмай дээрэһээ га бүриин 30 центнерһээ бага бэшэ таряа, үлэгшэ бусад талмай дээрэһээ гектар бүриин 18—20 центнер таряа хуряаха уялга абаабди Тиигэжэ хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха эрхэ олохын түлөө тэмсэжэ байнабди.

С. Киселёв, Социалистическэ Ажалай Герой, Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой тарянажалай бригадын бригадир.

Механизациин аша туһа ехэ

Большевистскэ парти ба Советскэ Правительство болбол хүдөө ажахын үйлэдбэриие, илангаяа малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилжа, колхозниигуудай ажалые хүнгэдхэхын ба ажалайнь бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө бүхы условинуудые байгуулаа. Тэрээниень манай «Улаан Эрхирик» колхозой жэшээ дээрэ эли тодоор харанабди. Манай колхоздо хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилга жэлһээ жэлдэ ургана. Полевой хүдэлмэринүүд бүхыдөө шахуу Курбын машинно-тракторна станциин хүсөөр дүүргэгдэнэ.

Колхозоо электрификацилһанай һүүлээр колхозниигуудай гэрнүүдые, ниитын байшангуудые электрын гэрэлээр хангахаһаа гадна, электрын хүсые 5—6 жэлэй туршаа соо таряа сохилго ба сэбэрлэлгэ дээрэ, слесарна, токарна болон бусад станогуудые хүдэлгэхын тула хэрэглэжэ байнабди.

Колхоздомнай хүндэ хүдэлмэринүүд үшөөл багаар механизацилагдана гэжэ колхозой правлени ба партийна организаци тоолоод, үнгэрэгшэ жэлдэ малажалай хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха гэжэ шиидэһэн байна. Үнэхөөрөөшье колхоздомнай адуу мал нилээдгүй олон аад, тэрээниие харууһалха хүнүүд дутадаг байгаа.

1950 ондо манай колхоз электрын хүсөөр хониной нооһо хайшалха аппарат худалдан абажа, тэрээгээрээ 3 мянга шахуу толгой хониной нооһо хайшалһан байна. Хониной нооһо хайшалалга дээрэ иимэ механическа аппарат хэрэглэхэдэ үлүү һайн байгаа. Нэгэдэхеэр, хонин бүриһөө дунда зэргээр 150 грамм нооһон ехээр хайшалагдаа. Хоёрдохёор, хониной нооһо хайшалалгые һураггүй түргэнөөр үнгэргэхэ, 20 колхозниигуудые энэ хүдэлмэриһөө сүлөөлжэ, ондоо хүдэлмэридэ табиха арга олгоо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ һүнэй-товарна племенной фермэдэ үнеэ һааха электрын аппарат тодхоо һэмди. Энэ аппарат хэрэглэһэнэй ашаар 10 һаалишанай орондо оройдоо 2 һаалишав хүдэлмэрилдэг болоо, мүн үнеэдые түргөөр һааха ба малажалай культурые дээшэлүүлхэ арга олгоһон байна.

Гэбэшье, хэһэн энэ хүдэлмэримнай үшөөл бага гэжэ тоолонобди. Колхозоймнай адуу мал жэлһээ жэлдэ олошоржо байна. Тиимэһээ малажалай хүдэлмэриие механизацилга мүн лэ саг үргэлжэ ургаха ёһотой. Мүнөө үбэлжэлгын үедэ малай тэжээл һайнаар буйлуулхын тула 3 кормозапарник ашаглахабди. Тэрэшэлэн ерэхэ жэлдэ электрын хүсөөр үнеэ һаалга ба хониной нооһо хайшалалга нилээд үргэдхэгдэхэ юм. Энэ зорилгоор мүнөө жэлдэ электрын хүсөөр үнеэ һааха үшөө нэгэ аппарат, хониной нооһо хайшалха агрегат худалдажа абаабди. Тиимэһээ 1952 ондо үнеэ һаалга дээрэ электрын хоёр аппарат хэрэглэгдэхэнь. Тэрэнэй нэгэниинь колхозой центрын ехэ һүтэ үнеэдэй гүүртэдэ тодхогдожо, электрын саг үргэлжын линиһээ ток абаха юм. Нүгөөдэнь нүүдэл аргаар хүдэлмэрилжэ, бэлшээридэ ябаһан үнеэдые һаахын тула хэрэглэгдэхэ байна. Тэрэшэлэн хониной нооһо хайшалха хоёр агрегат тодхогдожо, хоёр отарын хониной нооһо нэгэ доро хайшалха арга боломжо олгохо юм. Ерэхэ жэлдэ һүнэй-товарна племенной фермэдэ мүн үнеэдые автоматическаар уһалха түхеэрэлтэ хэглэхэ байна.

Малажалай хүндэ хүдэлмэриие механизацилга Курбын МТС-эй механик Елизар Кауров хүтэлбэрилнэ. Гадна, колхозник Аюр Раднаев тусхай курса дүүргэжэ, үнеэ һааха агрегат тодхолго дээрэ хүдэлмэрилжэ эхилээ. Ерэхэ жэл болотор электрын хүсөөр үнеэ һааха ба хониной нооһо хайшалха агрегат дээрэ хүдэлмэрилхэ үшөө хоёр хүниие бэлдэхэ байнабди.

Манай колхоз үйлэдбэриингөө бүхы һалбариие механизацилхын түлөө саашадаашье хүдэлмэрилхэ байна.

Цыден-Доржи Бадмаев, Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирик» колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

Үнеэн бүриһөө 3000 литр һү һаахабди

...озно ниитын малай тоо толгой олошоруулха ба ашаг шэ... дээшэлүүлхэ хэрэгтэ манай ...дотор угаа ехэ анхарал хан... ...дана. Колхозно малшад пар... правительствын үдэр бүриин ...ал оролдолгоор хүреэлэгдэн... ...Эдэ бүгэдэ хадаа бидэнэрые, ...алай хүдэлмэрилэгшэдые ...габьята ажалда зоригжуулна. Эхэ оронойнгоо аша туһада һайнаар, улам оролдосотой... ажаллахые хүсэнэбди. Би ...ан-Эрхирик» колхоздо 8 жэл ...шаар хүдэлмэрилнэб. Һүүл... 3 жэл соо ашаг шэмэ ехэтэ ...эй гүүртэдэ хүдэлмэрилжэ ...нб.

...49 ондо өөрынгөө даaһан сим...альска үүлтэрэй 10 үнеэдһээ ...угал, 1950 ондо мүн лэ 10 ту...бажа, бүрин бүтэнөөр түлжүү... Нёдондо үнеэн бүриһөө 2465 һү һаагаа һэм. Мүнөө жэлдэ ...ан түлнүүдээ бүрин бүтэнөөр ...үүлһэн, үнгэрэгшэ 10 һара соо бүриһөө 2320 литр һү һааһан ...нб. Жэлэй һүүл хүрэтэр үнеэн ...һөө үшөө 200 литр һү һаахын ... тэмсэнэб.

...ээдһээ ехэ һү һаахын тула ...техническэ һайн услови байгуул... ...эрэгтэй. Үнеэдые малша-пастухуудай али бэлшээри дээрэ ямараар адуулжа, ямараар уһалжа байһаниие ходо шалгажа байдагби. Мүн үнеэдээ зундаа үдэрэй 3 дахин һаадаг, дэлэндэнь массаж хэдэг байнаб. Үбэлдөө үнеэдээ өөрөө харууһалнаб. Үнеэдтээ үбһэ, мүн хартаабха, капуста, отрубь гэхэ мэтын тэжээл саг соонь, нормын ёһоор эдюулдэгбди.

Тугалнуудые һайнаар түлжүүлхын тула 3 һаратай болоторынь тэдээндэ сүүдхэдээ 3 дахин һү уулгадагбди. Һайнаар түлжүүлэгдэһэн тугалнууд саашадаа ашаг шэмэ ехэтэй үнеэд болодог байна.

Хэһэн ажалаараа би һанаагаа амардаггүйб. Үнеэдээ һайн хаража байгаа һаа, бүри ехэ һү һаажа шадаха байнабди. Тиимэһээ үбэлжэлгын үедэ үнеэдээ дулаан байрада байлгажа, һайнаар тэжээгээд, шадал тамирыень ба ашаг шэмыень заашье доошолуулхагүй, 1952 ондо үнеэн бүриһөө 3 мянган литр һү һааха уялга абанаб. Үнеэдээ мичуринска наукын зааһан ёһоор харууһалхын тулада, зоотехническэ курсада һуралсажа, эрдэмээ дээшэлүүлхын түлөө оролдохоб.

Очир-Жалма Нимаева, Заиграйн аймагай «Улаан-Эрхирик» колхозой һаалишан.

Комбайнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө

Мүнөө жэлдэ би эгээн түрүүшынхеэ самоходно комбайнаар хүдэлмэрилөөб. Таряа хуряалгын эхилхэһээ бүри урид комбайнайнгаа молотильна, сабшалгын аппарат болон бусад частьнуудые нарийнаар шудалаа һэм. Комбайнаараа үндэр бүтээсэ туйлахын тула запасной частьнуудые, заправочна ба түймэртэй тэмсэхэ зэр зэмсэгүүдые, мүн бусад хэрэгсэлнүүдые бүрин түхеэрһэн байнаб. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой правленитэй хамта комбайнова агрегадаа хүдэлмэришэдөөр бүридүүлһэн байгаабди. Таряа хуряалгын эхилхын урда тээ комбайнайнгаа ябаха маршрут, часай график зохёоһон, комбайнаа бүрин бүтэнөөр ашаглахын тула социалистическэ ёһоор бэе дээрээ даажа абаһан байнаб.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тракторна бригадын бригадир С. Козлов ба комбайнер Б. Гатыпов гэгшэд Брянска МТС-эй абаһан садай-огородно шэнэ тракторые выставкэ дээрэ хаража байнэ.

Эдэ бүхы бэлэдхэл хадаа хуряалгын түрүүшын үдэрһөө ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха арга олгоо. Тиин хуряалгын түрүүшын үдэрһөө 8 гектарай орондо үдэр бүри 15—18 гектар таряа хуряажа эхилээ һэм. Маленковой нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ 35 үдэр хүдэлмэрилжэ, самоходно комбайнаараа 508 гектар таряа хуряаһан, 2804 центнер таряа сохиһон, 630 килограмм гэхэ гү, али хуряагдаһан гектар бүхэндэ килограмм үлүүгэй горючи арбилһан байнаб. Дунда зэргээр үдэр бүри 14 гектар үлүүтэй таряан хуряагдадаг һэн.

Манай комбайнова агрегадай эмхитэй һайнаар ажаллаһанай ашаар Маленковой нэрэмжэтэ колхоз таряа тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид, сентябриин 15-да тоосоод, колхозниигуудай ажалта үдэр бүхэндэ авансаар 1 килограмм таряа хубаагаа, ерэхэ жэлэй тарилгада хүсэд хүрэхэ үрһэ хаагаа.

Хуряалгын дүүрэһэнэй һүүлээр би комбайнаа техническэ бүрин бүтэн зандань тушаагааб.

Буда-Цырен Гатыпов, Курбын МТС-эй комбайнер.

Тэжээл бэлэдхэлэй бригадын дүршэлһөө

Улам ургажа байгаа ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй. Энэ зорилго бэелүүлхын тула колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй тусхай бригадануудые эмхидхэхыень ВКП(б)-гэй областной комитет үнгэрэгшэ хабар дурадхаа һэн. Манай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо тиимэ бригада эмхидхэгдэһэн байгаа. Энэ бригадын һайнаар хүдэлмэрилхын тула колхозой правлени ба партийна организаци шухала услови бии болгоо. Бригадада саг үргэлжэ хүдэлмэрилхөөр 10 хүн томилогдоһон, морин унаа, зэр зэмсэг, сабшалангай участогууд даалгагдажа үгтэһэн байна. Бригадираар дүршэлтэй колхозник коммунист Григорий Филаретович Заиграев томилогдоһон байха юм.

Бригадын эмхидхэгдэһэн түрүүшын үдэрһөө бидэнэр өөһэдынгөө хүндэтэ зорилгые бэелүүлжэ ороо бди. Тиин нилээд ута канава һубаг заһабарилжа, өөһэдынгөө даaһан сабшалангые 3 дахин уһалһан байнабди. Мүн сабшалан дээрээ 2060 ашаа наг шэбхэ зөөжэ бутаргаһанай һүүлээр, 60 гектар сабшалангай хүрьһэндэ оруулаа һэмди. Тэрэшэлэн 20 гектар сабшалангай бургааһа һөөг сэбэрлэһэн ба 17 гектарта үтэг хэһэн байнабди. Хабарай, зунай үедэ манай бригадынхид сабшалангаа ходоо харууһалжа байгаа.

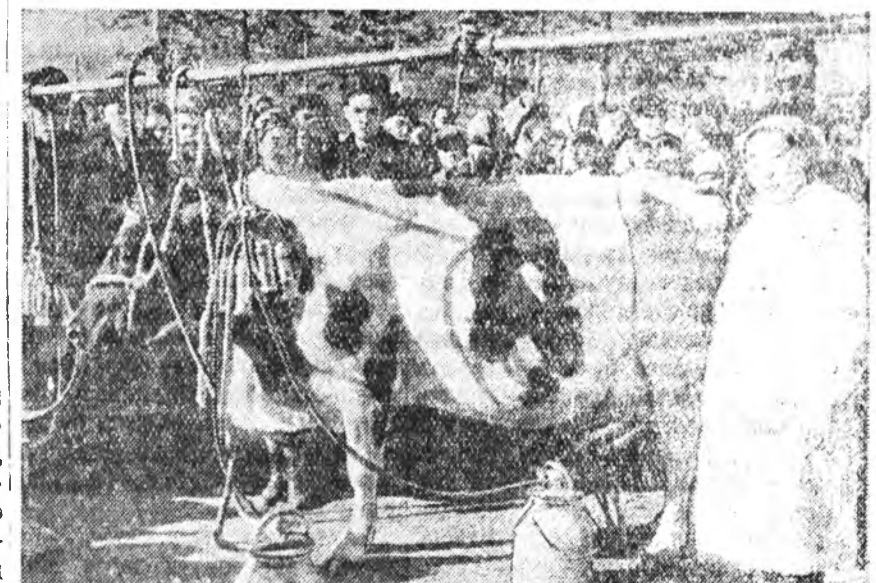
Манай оролдосото ажал һайн амжалтада хүргэбэ. 4 гектар сабшалангай га бүриһөө 64 центнер, 40 гектарай га бүриһөө 60 центнер, 270 гектар сабшалангай га бүриһөө 16,5 центнер үбһэ хуряагаабди.

Манай колхоз хээрын сабшалан дээрэһээ үбһэ тэжээл суглуулха түсэбөө үшөөл дүүргэжэ шадаагүй. Тиимэһээ манай бригадынхид улам ехэ талмай дээрэһээ үндэр ургаса хуряахын түлөө тэмсэхэ байна. Энэ зорилгоор бидэнэр ерэхэ жэлдэ үбһэ ногооной үндэр ургаса хуряахын түлөө сабшалангай мелиоративна хүдэлмэри мүнөө намарһаа хэжэ эхилээбди Уһалууриин канава, һубагууд заһагдажа дүүргэгдэв. Тэрэшэлэн сабшалан дээрээ мүльһэ хүргэжэ ба наг шэбхэ зөөжэ байнабди. Нёдондонойхидо орходоо мүнөө үбэлдөө ба ерэхэ хабартаа сабшалан дээрээ агротехническэ бүри ехэ хүдэлмэри хэхэбди.

Макар Данилов, Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сталинай нэрэмжэтэ колхозой племенной адуунай-товарна ...е адуушан П. Афанасьев выставкэдэ асарһан залуу адуунуудайнгаа дэргэдэ ...

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: томодхогдоһон «Улаан-Эрхирик» колхозой солото һаалишан Очир-Жалма Нимаева электроаппарадаар үнеэ һаалгые выставкэ дээрэ харуулжа байна.

М. Минеевэй фото.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй сесси дээрэ

ВЕНА, ноябрьин 2. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй сессиин эхин углөөнэй заседани дээрэ Эжени Коттон түрүүлэгшээр һууба.

Д. Н. Приттын хэлэһэн үгэ

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй гэшүүн Д. Н. Притт Английдахи эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнэй амжалтануудые тухайда хөөрэбэ. Эб найрамдал хамгаалха гэһэн английска арадай эрмэлзэлые һүүлэй парламентска һунгалтануудай үедэ бусад бүхы асуудалнуудые булиһан байна гэжэ Притт тэмдэглэнэ.

Эб найрамдал тухай асуудалда хамаарагүй кандидадуудай энэ асуудал сэхэ табигшадһаа бага амжалтатай байһыень бодото баримтанууд харуулаа.

Энэ ушар хадаа бараг результадуудые үгэһэн байна. Нэгэдэхэеэр, консерваторнуудай удамаршэ Черчилль эб найрамдалай хэрэг хамгаалагша гээшэб гэжэ һунгалтанудай һүүлэй шатада өөрыгөө собосхохо баатай болоо; хоёрдохёор, парламентда консерваторнууд ондоо оршон байдалда абажа болохо байһанһаа нилээд үсөөн һуурине абаа; гурбадахаар, консерваторнууд хадаа дайе зайсуулха, эб найрамдал хамгаалха эрид шууд хэмжээ абаха шухала гэжэ арад зоной үнэхэнээр байһые мэдэнхэйгээр засагта оробо. Тиимэһээ агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха хэлсээнүүд тухай дурадхал тушаа правительствэ эсэргүүгээр хандаха бэрхэтэй болохо байна гэжэ Притт мэдүүлбэ.

Кореядахи дайн тушаа английска арадай ямараар хандадаг байһан тухай хэлэхэ зуураа, Притт «англи эмтэйгээр хамгаалхэ», «коммунистическэ агрессии» тухай худал хуурмаг үгэнүүдые хэблэлэй ба правительствын зүгһөө тараабашье һаань, орон доторнай шовинистическэ угаарай үнэршье һанһаа нилээд үгүй гэжэ тэмдэглэбэ. Тэрэннэ гадна, арад болбол дайнай ябуулганууда шалаал һаа түргэнөөр дүүргэгдэхые хүсэнэ. Тэрэшэлэн арадай дунда шовинизм гү, али антиирапска ба антиегипетскэ һанал бодол дэлгэрүүлхэ гэһэн правительствын һэдэлгэнь бүтэгүй. Арад зон египетскэ проблемэ эбэй ёһоор шиидхэгдэхые хүсэнэ.

Англидахи эб найрамдалай тала баригшад, хэды бэрхэтэй байбашье һаань, бухы хүн түрэлтэнэй аша туһада зориулһан хүдэлмэрэеэ илалтадань хүрэтэр үргэлжэлүүлхээр бэлэн байна гэжэ Притт мэдүүлбэ.

Аббат Жан Булье гэшын хэлэһэн үгэ

Эб найрамдалай түлөө францускэ элитэ тэмсэлшэ Абба Жан Булье өөрынгөө үгэнүүдые агуухэ табан гүрэнэй хоорондо батлагадаха Эб найрамдалай Пактын политическэ удха тухай асуудалда зориулба.

Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо батлагадаха Эб найрамдалай Пакт хадаа,—гэжэ Булье хэлэнэ.—агуухэ табан гүрэнэй хоорондын хани харилсаанай политика һэргээлгэдэ түлэлха зорилго табина. Тус политикын гол принципүүд иимэ гэбэл:

1. Эхин пункт: бухы асуудалнуудые хэлсээнэй үндэһөөр шиидхэхэ, ондоогоор хэлэбэл, хүсэ хэрэглэлгэ гү, али хүсэ хэрэглэхэ гэһэн заналгаһаа арсаха.

2. Уг зорилго: зэбсэгүүдые нэгэн доро бүгэдэниитээрээ ба улам улам хорооhо, тиихэдээ нүлөөлэтэй хиналта бэелүүлхээр эмхидхэхэ.

ООН өөрынгөө уялгые үнэхөөр дүүргэхэ гэжэ хүсөө һаа, гэрэние тогтоохо үедэ арадуудай заабһан замда дахинаа орохо ёһотой гэжэ Булье мэдүүлбэ.

Проф. Демб вскиин (Польша) хэлэһэн үгэ

Эб найрамдалай Пактын идея хүндэтэй болонхой: хэдэн зуу миллион эгээлэй хүнүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэхээр бэлэн байнаһаа мэдүүлбэ. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй Хандалгада табигдаһан гар бүхэн — эб найрамдалай агуухэ барилгада табигдаһан хирпииссэ гээшэ. Хүн түрэлтэнэй ажалай аша үрэнүүдые дайнда бэшэ, харин эб жаргалта амгалан ажабайдал эмхэлгэдэ зорюулха хэрэгтэй.

Гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй парижска зүблөө баруун гүрэнүүдэй правительствонууд 1951 оной июнийн 22-то таһалгуулаа һэн. Тэдэнэр Атлантическа пакт тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэ дурагүй байгаа. Энэнь юу харуулнаб гэхэдэ, США-гэй, Английн ба Франциин правительствонууд эб найрамдал хүсэнэгүй. Эб найрамдалай тала баригшад хадаа агуухэ табан гүрэнэй уулзаха, эб найрамдалай Пакт баталха ябадал түйлаха ёһотой.

Атомна зэбсэг тушаа «Правдын» корреспондентдэ И. В. Сталинай үгэһэн харюунь эб найрамдал баталхын түлөө тэмсэлдэ угаа ехэ удхашанартай США-гэй правительство дэлхэйн арадуудые айлгахын тула атомна бомбо хэрэглэжэ байһанинь мэдээжэ Советскэ Союз атомна зэбсэгтэй болобошье, тиимэ зэбсэг хориможолхо, атомна энергиие амгалан зорилгонуудта хэрэглэхэ гэжэ эрид шууд эрилээ байна.

Польско арад эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөе үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэ, агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха гэжэ, нэгэн һаналаар мэдүүлбэ.

Д-р Аталай хэлэһэн үгэ

Индидэхи эб найрамдалай тала баригшадай элитэ ажал-ябуулагша, доктор Атал энэ жэлэй май соо Бомбейдэ эб найрамдалай тала баригшадай бүхэиндийскэ съездын али зэргэ амжалтатайгаар үнгэрһэн тухайда хэлэбэ Тус съезд Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй берлинскэ сессиин бухы шиидхэбэринүүдые нэгэн һаналаар һайшааһан байна.

Индийскэ арад уласхоорондын политикые улам ехээр һонирходог боложо эхилээ, ондоо оронуудта, тусхайлан хадаа Кореядэ юун болможо байһые анхааралтайгаар адаглан харана гэжэ доктор Атал мэдээсэбэ. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин ажал-ябуулга тушаа дураа гуталга үдэрһөө үдэртэ ургана. Корейскэ асуудал тушаа ООН-эй баримталдаг хараа бодолынь энэ организациин сэхэ байлга тушаа индийскэ арадай этигэлые эбдэжэ, ушарынь, ООН хадаа Америкын засаг баригшадай хоорото зорилгонуудта хэрэглэгдэжэ байна.

Джесси Стридэй хэлэһэн үгэ

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй бюрогой гэшүүн Джесси Стрит (Австрали) үгынгөө эхиндэ иигэжэ мэдүүлбэ: Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй гол зорилгонуудай нэгэнинь юуб гэбэл, дэлхэй дээрэ боложо байһан событинууд тухай, тэрэшэлэн Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин абаһан шиидхэбэринүүд тухай дэлхэйн олониитэдэ зүбөөр хэлэжэ үгэхэ ябадал болоно. Кореядэ мүнөө ООН-эй сэрэгүүд дайлалдажа байһан хэбэргүйгөөр капиталистическэ оронуудай хэблэлдэ тунхагладаг баталамжын буруүе Джесси Стрит элиэшлбэ. Мүнөө Кореядэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин тугаар халха хэжэ дайлалдагша зэбсэгтэ хүсэнүүд ООН-эй Уставай үндэһөөр бэшэ, харин Атлантическа пактын дүримүүдэй ёһоор суглуулагдаад, хинамжалагдажа байна гэжэ Стрит тэмдэглэбэ.

Атлантическа союзай армии байгуулга хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гол принципүүдые эбдэһэн ябадал мүн.

Эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөндэ хабаадагша арадууд нэрээжэтэй байха ба ООН-эй Уставые сахин хамгаалха ёһотой.

Энээгээр углөөнэй заседани дүүрээ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй Хандалгада гар табина

ШАНХАЙ, ноябрьин 1. (ТАСС). Эб найрамдал хамгаалха Вьетнамска комитедэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Хандалгада Вьетнам 7.303.945 хүн октябрьин 17 хүрэтэр гар табяа гэжэ Вьетнамска информационно агентство дамжуулна. (ТАСС).

Арадай политическэ консультативна Совецэй Бүхэхитадай комитедэй сесси дээрэ

ПЕКИН, ноябрьин 1. (ТАСС). Синьхуа агентствын дамжуулһанай ёһоор, арадай политическэ консультативна Совецэй Бүхэхитадай комитедэй 3-дахи сесси мүнөөдэр хүдэлмэрөө дүүргэбэ. Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй Хандалгые дэмжэхэ гэһэн резолюци нэгэн һаналаар абаа.

Гүрэнэй захиргаанай Совецэй Премьер Чжоу Энь-лай сесси дээрэ зүбшэн хэлсэһэн асуудалнуудые тобшолол хэбэ. Тэрэнэй һүүлээр Мао Цзе-дун түгэсхэлэй үгэ хэлэһэн байна.

Бүхэхитадай комитет хадаа американска агрессидэ эсэргүү. Корейдэ туһаламжа үзүүлхын түлөө тэмсэлэй хүдэлөө эмхидхэхэ, хэрэгтэ оронуй национальна оборонщо ба экономическа байгуулалтые бэхижүүлхын тулада үйлэдбэри дээшэлүүлхын ба материалнуудые алмахын түлөө хүдэлөө улам үргэлжэлхын тулада, мүн эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада арад олониитэ эмхидхэн жагсаахынь бухы демократическа партинуудые ба арадай организацинуудые правительствын хүдэлмэри тухай резолюци соого урмалба.

Мүнөө Венэдэ болохо байгаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй сессидэ ба Тибедэй нютагай правительстводэ телеграммануудые эльгээхэ гэһэн шиидхэбэри тус заседани дээрэ абтаа. Арадай политическэ консультативна Совецэй Бүхэхитадай комитедэй 18 гэшүүд шэнээр һунгагдаба.

Япониин 184 мянган шахтёрнуудай забастовко

ШАНХАЙ, ноябрьин 1. (ТАСС). Токиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, нүүрһэнэй промышленностиин хүдэлмэришэдэй национальна союз салин хүлһэ дээшэлүүлхэ тухай асуудалаар нүүрһэнэй компаниудай администрацитай үсэргэлдэр һүн хэлсээнүүдые хэбэ. Гэбэшье, компаниуудай администраци хүдэлмэришэдэй эрилтэнүүдые хангахаа арсаһан байна.

Японийн центральна хубидахи 4 томо компаниуудай предприятинуудта 48 часай забастовко үсэргэлдэр эхилээ, тэдээндэ 150 мянга шахуу хүн хабаадана. Үсэргэлдэр Кюсюдахи 6 томо компаниудай предприятинуудта профсоюзай 31 мянга шахуу гэшүүд забастовко хэбэ.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭ...

ПХЕНЬЯН, ноябрьин 2. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин соединенинүүд бухы фронтнууд дээрэ Хитадай арадай һайндуратанай отрядуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, Хандмено-английска интервентнүүдэй ба лисынмановска сэрэгүүдэй добтолгонуудые гэдэргэнь сохижо үргэлжэлөөд, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролгонуудые ушаруулна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Центральна ба зүүн фронтнууд дээрэ Арадай армиин хамгаалалтын линиие сумалхэ эрилдэг тоото самолёдуудаар, танкнуудаар ба артиллереэр дэмжэгдэн дайсанай хэһэн шэрүүн шанга 6 добтолгоые Арадай армиин частьнууд гэдэргэнь сохибо.

Ноябрьин 2-то Арадай армиин зенитнэ артиллери ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагша группанууд дайсанай 3 самолёт унагаа, тэдэ самолёдууд Хэйжю, Аньак, Аньжу ба Вонсан районуудай дээгүүр амгалан нютагуудые бомбодохо годо хабаадаһан байна.

Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд

ПЕКИН, ноябрьин 1. (ТАСС). Кэсонһоо Синьхуа агентствын корреспондентын октябрьин 31-дэ эльгээһэн мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдые удааруулхын тулада американска талын хэрэглэжэ магадгүй алибаа шалтагаанһаа болюулхын, сэрэгэй демаркационно линии тухай хэлсээ түргэн түйлахын, мүн бухы дэлхэйн эб найрамдалай дуратай арадуудай ехэ хүсэлэнэй ёһоор Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгын, эб найрамдалай һаалгүй түйлагдахын тулада, корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай отрядуудай командованиин делегаци болбол сэрэгэй демаркационно линии, демилитаризованно зоно тушаа иимэ дурадхалые подкомитедэй мүнөө үргэлжэлэн заседани дээрэ оруулаа. Тус дурадхалай удхань юуб гэхэдэ, буудалдааа зогсоохо ябадал фронтын мүнөө байгаа линии дээрэ гол түлэб бэелүүлэгдэхэ болоно.

Зарим районуудтаха линиие болможотойгоор, шухалашьдьл заһажа хэлэ хэжэ ушаруулаһаа бэшэнэ, хоёр талын сэрэгүүд хоорондоо линиһээ 2 километрээр холодон нэгэн доро сухарихха ёһотой, тиигэ хоёр талын сэрэгүүдээр эвакуировалагдаһан районууд демилитаризованно зоно болохо гэһэн заабари энэ дурадхал соо хэлэгдэнэ. Энэ дурадхалые манай талаһаа генерал Ли Сан Чу хэбэ.

Манай талын дурадхаһан демаркационно зоной хойто зүүн эрьедэ Кэсонһоо зүүн-урда багсаахада, 15 километрэ зайтай пунктһаа эхилжэ, Тингэзд гэжэ Мунденриһээ хойшоо 5 километр байдаг пунктаар, Кимсонһоо зүүн-урда багсаахада, 10 километр зайтай дaг пунктаар, Кымхвaһaa зүүн-хойшоо, багсаахада, 4 километр байдаг пунктаар, Чхолвоньһоо зүүн-хойшоо, багсаахада, 10 километр байдаг пунктаар, Сачханнриһоо зүүн-хойшоо, багсаахада, 12 километр байдаг пунктаар байраа соошо байна. Тэрэнэй баруун линии хадаа Паньмыньчжоньһоо зүүн тээшээ, багсаахада, 1 километр байдаг пунктаар гараад, ... рүүн-урагшаа 20 километр ... линии ... урагшаа 4 километрээр үнгэрдэг.

Баримтануудые хүндэлэхэ дурадхалһаа даб дээрэхи эблэрэлгые ... хэлсээ ... Чу зааба. Даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдэй үедэ ... зүйлэй бусад пунктнуудые ... хэлсээ эхилхын тула ... ые американска талын ... дай нарин һайнаар хаража ... ба бурин абахыень генерал Ли Сан Чу эрибэ.

ЕГИПЕТСКЭ АРАДТАЙ НЭГЭН ҺАНАЛТАЙ БАЙНА

ЛОНДОН, ноябрьин 2. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, английска сэрэгүүдые өөрынгөө оронһоо гаргахын түлөө тэмсэжэ байгаа египетскэ арадтай пакистанска арадай нэгэн һаналтай байһые баталһан митинг үсэргэлдэр Карачида болобо. Митингдэ 15 мянган хүн суглараа. Египет тушаа английска засаглалай ... листическэ ... шүүмжэлэн буруушааһан бэеэр ... педэй хараа бодолые дэмжэнэ ... эб найрамдалда дуратай бүхы ... нуудые» уряалһан резолюци ...

ООН-ой хэрэгүүдтэ США-гэй хамаархалга

НЬЮ-ЙОРК, ноябрьин 2. (ТАСС). ООН-ой Уставые зүришэжэ, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин хэрэгүүдтэ Холбоото Штадуудай хамаарһаһан шэнэ ушар тухай нью-йоркско хэблэл мэдээсэбэ. США-гэй гүрэнэй департамент Генеральна Ассамблейн Парижда болохоёо байгаа сессидэ ошохо гэжэ өөрынгөө начальнигуудаар томилогдоһон бүлэг американска гражданинуудта — секретаринуудта, ... руднигуудта хилын саана ... паспортнуудые үгэхэсэ арсаһан ... хэблэл мэдээсэнэ.

Хилын саана ошохо паспорт абаагүй ООН-ой 20 гаран сотруднигуудһаа бэшэ секретариадай олон бусад сотруднигуудые ... гэжэ «Нью-Йорк Геральд трибюн» газетэ бэшэнэ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

Арадууд Эб найрамдалай Пакт батлахые эринэ

Эб найрамдалай түлөө тэмсэл хадаа дэлхэйн бүмбэрсэгэй хэдэн зуу миллион хүнүүдтэ тон шухала хэрэг болонхой. Энэ тэмсэл бүри ехэ далайсатай ба эмхидхэлтэй боложо байна. Хүн түрэлтэнэй шэнэ дайн руу оруулха гэһэн империалистнүүдай һэдэлгын улам гааража байһан оршон байдалда, «эб найрамдал сахилгын хэрэгые арадуудай өөһэдынгөө гарта абажа, тэрэнние эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалха һаань, амгалан байдал сахигдаха ба батадхагдаха» гэһэн агуухэ Сталинай үгэнүүд улам олон арад нинтын оюун бодолдо гүнзэгыгөөр нэбтэрнэ.

Эб найрамдал хүсэгшэ арадуудай бата дура зоригынь агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Хандалгада гар табиулха кампаниин үедэ эли тодоор харагдажа байна. Энэ түүхэтэ Хандалгые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй нэгэдэхи сессиин байгаа абаһанһаа хойшо 8 һара үнгэрөө. Тус Хандалга арадуудай халуун дэмжэлгээр ба һайшаалгаар угтагдан, дэлхэйн бухы оронуудта дуулдаа. Октябрьин 15 хүрэтэр 562.083 383 хүн гэхэ гү али дэлхэйн оной дурбэнэй нэгэ хубинь Хандалгада гарнуудаа табиһан байха юм.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ правительствонууд ба арадуудынь оживмо байһан оронууд дотор Хандалгада гар табилга бухы хүн зоной дура хүсэлэн үнэнөөр элирүүлхэ ябадалай үндэһэ һуури дээрэ үнгэрнэ. Хитадай Арадай Республика, Польша, Чехословаки, Венгри, Румыни, Болгари, Албани, Монгол Арадай Республика дотор эршүүдэй ба эхэнэрнүүдынь булталаа шахуу Эб найрамдалай Пакт баталуулхые хүсэнэ. Эдэ оронуудай ажалаад Хандалгада гарнуудаа табиһаһаа гадна, мүн ажалай шэнэ илалтануудые түйлажа, эб найрамдал бэхижүүлгын хэрэгтэ өөрынгөө хубитые оруулна. Гартаа буу барин ябажа, өөрынгөө эхэ оронөй эрхэ сүлөө ба бэеэ дааха байдалые хамгаалагша героическа корейскэ 7 миллион үлүүтэй патриодууд Эб найрамдалай Пактын түлөө гарнуудаа табяа.

Хандалгада гар табилга СССР дотор политическэ ба ажалай угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда ябуулагдана. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй Хандалгада советскэ 96.729.946 гражданинууд гарнуудаа табяад байна. Эдэ үдэрнүүдтэ олон миллион ажалаад эб найрамдалаа вахтада жагсан, коммунизм байгуулха замда шэнэ илалтануудые түйлана. Агуухэ Октябриин үргуулан манддулһан манай социалистическэ Эхэ орон бухы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуурнинь болоо, газарай бүмбэрсэгэй бухы үнэн сэхэ хүнүүдэй зүрхөө тон ехээр ниагтадаг ба һайшаагдадаг болонхой.

Хандалгада гар табилга капиталистическэ оронууд дотор тон ондоо оршон байдалда үнгэргэдэнэ. Тэндэхи эб найрамдал тала баригшадай ажал-ябуулгань зонхилхы бүлэг нюурнуудай зүгһөө харшаар угтагдан, шэрүүн хэһээлгэ мүрдэлгэдэ оруулагдана. Амгалан байдалай түлөө тэмсэлшэдые сүүдтэ үгэжэ, түрмэдэ хаана, хүдэлмэриһөөнь гаргана. Зүгөөр, полицейскэ ямарышье хашалта мүрдэлгэнүүд үнэн бодолто хүнүүдэй голосые болюулжа шадахагүй. Италида Эб найрамдалай Пактын түлөө 14 миллион үлүүтэй хүн голосовалаа. Французскэ 8 миллион хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци тус Хандалгада гарнуудаа табяа. Англи дотор гар табилгын кампани улам эршэдэжэ байна.

Швеци, Финлянди, Норвеги, Дани ба Исланди гэхэ мэтэ хойто оронуудай эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй конгресс ноябрьин 30-да Стокгольмдо болохоор зарлагдаа. Болохоёо байгаа конгрессые тэндэхи арадууд эб найрамдалай түлөө тэмсэлээ улам шангадхан үргэжэ байна. Дутын Востогой ба Хойто Африкын оронуудай эб найрамдалай тала баригшадай түлөөлэгшэдэй конференцинүүдтэ бэлэдхэл эхилэжэ.

Эб найрамдалай Пакт баталуулха гэһэн эрилтэнүүд болбол элдэб мэргэжэлтэй, һанал бодолтой ба үзэлтэйшье һаа, амгалан ажабуухые хүсэхэ талаараа единэ бухы хүнүүдые нэгэдүүлнэ. Эб найрамдалай Пакт баталуулха гэһэн идеянууд арадуудай дунда тон һайшаалтай байдагынь юугээр тайлбарилагданаб гэбэл, энэ хадаа тэдэнэй болото хүсэлэнүүдтэ харюусана. США-гэй толгойлдог империалистическэ лагериин политикань уласхоорондын байдалые хурсадхуулагда, шэнэ дайн үдхэлгэдэ зорюулагдана гэжэ олон миллион хүнүүд улам ехээр ойлгоно. Арадууд тиимэ политикые эрид шууд буруушаана. Эб найрамдалай Пакт хадаа уласхоорондын мүнөөнэй түгшүүрилые амгалан ёһоор зайсуулха үнэн зам мүн, энэ зам оронуудай хоорондын экономическа болон культурна хани харилсаа хүгжөөлгэдэ һайнаар дары нүлөөлхэ, мүн бухы арадуудай хамгийн дахин аюулгүй байдал бэхижүүлгэ хангаха гэжэ арадууд мэдэнэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совецэй хоёрдохи сесси ноябрьин 1-дэ Венэдэ нээгдээ. Сессиин хүдэлмэри бухы дэлхэйн дээрэ эб найрамдал мандуулхын түлөө арад бүгэдын тэмсэлдэ саашадаа амжалтануудые хангаха угаа ехэ удхашанартай байхань лабтай.

Япони тушаа американска агрессорнуудэй түсэбүүд

Октябриин 26-да японско парламент нэгэн талын «эбэй договорые» ба Япониин болон США-гэй хоорондо «аюулгүйн пакт» гэдэгые ратификацилан батлаха. Иосидын правительство американска заабариин ёһоор, эдэ документнүүдые парламентаар баталуулха, тиин оронөо дахин зэбсэглэхын тулада һаалгүй ашалха зорилгоор бухы хархис этэгээдүүдые элсүүлээ.

Баримтануудай дээрэһээ харахада, американско-английска блогой ба Япониин хоорондо эбэй договор гэдэг Сан-Францискодо батлаһан хэбэр үзүүлһэнэй һүүлээр, Японие сэрэгэй база болголго, японско арадые,—американска империалистнүүдэй дайнай хүнһэн болголго шэнэ шатада ороо. Нэгэн талын «эбэй договор» хадаа агрессивнэ «аюулгүйн пакт» гэдэгые далдалха хуурмаг саарһан болгохын тула США-гэй зонхилха бүлэг нюурнуудта хэрэгтэй байна.

«Асахи» газетын зааһанай ёһоор, США болбол ямаршье тоотой сэрэгүүдые Японидо байлгаха, тэдэнэйнгээ состав ба тоое... «оршон байдалһаа дулдыдуулан» нэгэн талаһаа хубилгаха байна. Американска авиациин хэрэглэдэг болоһон хэдэ хэдэн базануудые тус газетэ тоолон дурдана. Тэрэннэһээ гадна, Япониин элдэб нютагуудта американска өөсэ аэродромууд түхээргэдэнэ. Токиогой оршондо, Саппародо, Сендайда ба бусад газарнуудта армейскэ лагерьнууд байгуулагдана. Иокагама гэжэ японско ехэ порт американска сэрэгүүдые хангаха база болоо. Ондоогоор хэлэбэл, американецууд Япониин газарыешье, уһаешье, агаарыешье өөрынгөө агрессивнэ зорилгонуудта хэрэглэхэ аргатай болобо гэжэ Хитадай «Дагунбао» газетэ бэшэнэ.

«Аюулгүйн пакт» хадаа ООН-эй тугаар халха хэжэ японско армиие Ази дахи сэрэгэй хорото аашануудтаа ашаглаха арга олгохо бэзэ гэжэ США-гэй империалистнууд бэсгаана. Американска генералнууд Япониин «өөрыгөө хамгаалха шэнэ арми» гэдэгые 12 дивизи, 2 мянган самолёт ба 330 корабльнууд составтайгаар байгуулха түсэб зохёого гэжэ хэлсэнэ. Энэ армие корейскэ ба бухы бусад арадууд эсэргүү дайнда хэрэглэхэ һанаатай. Сэрэгэй захиргаан хадаа американска сэрэгүүдые 19... онуудай тушаада японскоор... түсэбтэй гэжэ «Юманите»... һаяшаг бэшэһэн байна юм... гэлгэ бэлэдхэхын тула японско хон генералнууд ба солдат... рее худар эльгээгдээ. Тиимэ... рилгоор Иосидын правительство ба лисынмановецүүдай хоорондо... рорэй хэлсээнүүд Токиодо... гэжэ мэдээсэгдэнэ. Синьхуа... ствын мэдээнүүдһээ харахада... хэрэгсэлтэ... ба американска засагаархид Малайда, Вьетнамай арадуудай национальна... сүлөөрэлгын хүдэлөөе дарахын тула Сингапур тээшэ японско дивизи эльгээхэ гэжэ мүн... раална.

Гэбэшье, американска ба японско милитаризмые... хэ зуураа, түүхын урсгалые... даа абанагүй. Эб найрамдалай... наснаналаа бэсэ даахэ... дэнэр мүн лэ хэрэгсэгдэх... ниин эгээлэй хүнүүд... дурагүйбди гэжэ мэдүүлнэ... бухы оронуудай эбэй дог... талхые хүсэнэбди, американска... ско реакциин түсэбүүдтэ эсэргүү... буруушаанабди. Японско... нимэ дура хүсэлэн бухы... то ба бухы дэлхэй дээрэ... байдал хангаха гэһэн... дай эрилтэтэй нийлэнэ.

В. Х...

Харюусалгата редактор Б. А. ОЧ...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23 заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта— 4-52, сельскохозяйственного... промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров 16.

Н—03717. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...